

TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA OBSZARU NATURA 2000
MURAWY W HAĆKACH PLH200015

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/ wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1.	6210 Murawy kserotermiczne z klasy <i>Festuco-Brometea</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 4,29 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	SDF – powierzchnia 2,89 ha Zgodnie z danymi uzyskanymi w trakcie monitoringu przeprowadzonego w 2022 r powierzchnia siedliska w obszarze wynosi – 4,29 ha
		Gatunki charakterystyczne	FV – występowanie co najmniej 6 gatunków charakterystycznych. U1 – występowanie od 2 do 5 gatunków charakterystycznych. U2 – występowanie 1 gatunku charakterystycznego. Utrzymanie oceny FV na 95% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U1 na 4% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U2 na 1% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010, z uwzględnieniem modyfikacji metodyki z dnia 27.05.2022 r.] Nawet prawidłowo wykonane działania ochronne nie gwarantują poprawy wskaźnika „gatunki charakterystyczne”, w związku z czym, za cel przyjęto utrzymanie poszczególnych ocen.

		Obce gatunki inwazyjne	FV – gatunki inwazyjne nie występują. U1 – gatunki inwazyjne występują pojedynczo i nie zajmują więcej niż 5% powierzchni (do 2 gatunków). U2 – gatunki inwazyjne występują licznie i zajmują więcej niż 5% powierzchni (więcej niż 2 gatunki). Utrzymanie oceny FV na 22% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U1 lub poprawa do oceny FV na 55% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U2 lub poprawa do oceny U1 na 23% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010] W północno-wschodniej Polsce ze względu na wykształcenie się siedliska muraw kserotermicznych w sposób półnaturalny oraz w mniej korzystnych warunkach klimatycznych i glebowych niż w pozostałych regionach Polski, nawet przy prawidłowo zaplanowanej i realizowanej ochronie czynnej murawy w Haćkach będą uboższą i bardziej podatną na presję formą siedliska 6210. Oznacza to, że nawet poprawnie wykonane działania ochronne nie dają gwarancji poprawy wskaźnika. Mając powyższe na uwadze zaproponowano w TCO utrzymanie obecnej oceny w stanie nie pogorszonym lub poprawę na wyższą ocenę.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV – brak, ewentualnie 1 gatunek występujący pojedynczo. U1 – występowanie 1-2 gatunków w rozproszeniu. U2 – występowanie powyżej 2 gatunków, tworzących zwarte płaty. Utrzymanie oceny FV na 5% powierzchni	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010] W północno-wschodniej Polsce ze względu na

			siedliska; utrzymanie oceny U1 lub poprawa do oceny FV na 16% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U2 lub poprawa do oceny U1 na 79% powierzchni siedliska.	wykształcenie się siedliska muraw kserotermicznych w sposób półnaturalny oraz w mniej korzystnych warunkach klimatycznych i glebowych niż w pozostałych regionach Polski, nawet przy prawidłowo zaplanowanej i realizowanej ochronie czynnej murawy w Haćkach będą uboższą i bardziej podatną na presję formą siedliska 6210. Oznacza to, że nawet poprawnie wykonane działania ochronne nie dają gwarancji poprawy wskaźnika. Mając powyższe na uwadze zaproponowano w TCO utrzymanie obecnej oceny w stanie nie pogorszonym lub poprawę na wyższą ocenę.
		Ekspansja krzewów i podrostów drzew	FV – brak lub niewielkie pokrycie drzew i krzewów poniżej 10% powierzchni, występujących sporadycznie. U1 – poroście drzew i krzewów od 10 do 25% powierzchni, występujących w rozproszeniu. U2 – pokrycie drzew i krzewów powyżej 25% powierzchni, występujących w skupieniu. Utrzymanie oceny FV na 68 % powierzchni siedliska; poprawa z oceny U1 do oceny FV na 18% powierzchni siedliska; poprawa z oceny U2 do oceny U1 na 14% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010]
		Liczba gatunków storczykowatych	Nie określa się	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r.

				Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010] W monitoringu nie brano pod uwagę przedmiotowego wskaźnika z uwagi na brak występowania storczykowatych w obszarze, co jest sytuacją typową dla północno-wschodniej Polski, nie stanowi więc symptomu złego stanu siedliska.
		Zachowanie strefy ekotonowej	FV – murawy przechodzą stopniowo w inne naturalne i półnaturalne zbiorowiska roślinne. U1 – murawa częściowo graniczy ze zbiorowiskami antropogenicznymi lub też brak stopniowego przejścia z innych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych. U2 – ostra granica pomiędzy murawami i zbiorowiskami antropogenicznymi wyznaczona zasięgiem działalności człowieka. Utrzymanie oceny FV na 43 % powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U1 na 34% powierzchni siedliska; utrzymanie oceny U2 na 23% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2022 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6210 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część pierwsza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010] Poprawa wskaźnika jest mało prawdopodobna, dlatego za cel przyjęto utrzymanie poszczególnych ocen.
2.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 1,78 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych	SDF – 1,78 ha

	łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)		procesów.	Zgodnie z danymi uzyskanymi w trakcie monitoringu przeprowadzonego w 2018 r powierzchnia siedliska w obszarze się nie zmieniła.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	FV – brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna. Utrzymanie oceny FV na 100 % powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012]
		Gatunki charakterystyczne	U1 – występują 3-4 gatunki charakterystyczne dla siedliska. Utrzymanie oceny U1 na 100% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012] Nawet prawidłowo wykonane działania ochronne nie gwarantują poprawy wskaźnika „gatunki charakterystyczne”, w związku z czym, za cel przyjęto utrzymanie oceny U1.
		Gatunki dominujące	FV – brak gatunków panujących lub status dominanta osiągają gatunki charakterystyczne dla siedliska. U1 – silna dominacja (>50%) gatunków	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik

			typowych dla łąk świeżych. Utrzymanie oceny U1 lub poprawa do oceny FV na 100% powierzchni siedliska.	metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012] Siedlisko występuje w obszarze na dwóch niewielkich powierzchniowo płatach. Poprawa oceny wskaźnika z U1 do FV oznacza konieczność zmniejszenia udziału gatunków typowych dla łąk świeżych, czyli w przypadku tych dwóch płatów siedliska głównie różnych gatunków traw. Zgodnie z PMS w północno-wschodniej Polsce uboższy skład florystyczny nie wynika z niekorzystnych przekształceń siedliska, lecz z warunków geograficzno-klimatycznych. W związku z czym, nawet prawidłowo zaplanowane i realizowane zabiegi ochrony czynnej nie gwarantują poprawy oceny tego wskaźnika. Mając powyższe na uwadze zaproponowano w TCO utrzymanie obecnej oceny w stanie nie pogorszonym lub poprawę na wyższą ocenę.
		Obce gatunki inwazyjne	FV – brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności. Utrzymanie oceny FV na 100 % powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012]
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV – brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik

			Utrzymanie oceny FV na 100 % powierzchni siedliska.	metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012]
		Ekspansja drzew i krzewów	FV – łączne pokrycie na transekcje <1%. Utrzymanie oceny FV na 100 % powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012]
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	FV – płaty dobrze zachowane stanowią nie mniej niż 80% powierzchni transektu. U1 – płaty dobrze zachowane stanowią 50-79% transektu lub generalnie płaty na transekcje mało typowe, średnio bogate w gatunki. Utrzymanie oceny U1 lub poprawa do oceny FV na 100% powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012] Wyodrębniając płaty typowe zwraca się uwagę na udział gatunków charakterystycznych oraz bogactwo gatunkowe. Oba płaty są mało typowe, średnio bogate gatunkowo. Zgodnie z PMS w północno-wschodniej Polsce uboższy skład florystyczny nie wynika z niekorzystnych przekształceń siedliska, lecz z warunków geograficzno-klimatycznych. W związku z czym, nawet prawidłowo zaplanowane i realizowane zabiegi ochrony czynnej nie gwarantują poprawy oceny tego wskaźnika. Mając powyższe na uwadze zaproponowano w TCO utrzymanie obecnej oceny w stanie nie pogorszonej lub poprawę na wyższą ocenę.

		Wojłok (martwa materia organiczna)	FV – <2cm. Utrzymanie oceny FV na 100 % powierzchni siedliska.	Źródło danych: wyniki monitoringu z 2018 r. Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 [Monitoring siedlisk przyrodniczych – Przewodnik metodyczny, część trzecia, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2012]
--	--	------------------------------------	---	---

LITERATURA:

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015.2013.

Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.

Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.

NATURA 2000- STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH, GDOŚ, 2022.

Wyniki monitoringu siedliska przyrodniczego 6210 wykonanego w 2022 r. w obszarze Natura 2000 Murawy w Haćkach.

Wyniki monitoringu siedliska przyrodniczego 6510 wykonanego w 2018 r. w obszarze Natura 2000 Murawy w Haćkach.